

Det gamle orgel fra Vornæs Forskole

af Else Pedersen

Der står i min stue et smukt gammelt orgel, som jeg får lyst til at berette lidt om.

Anledningen er denne, at det i 2009 menes at være hundrede år siden, det kom til Vornæs forskole.

I året 1909 blev frk. Ingrid Møller ansat som forskolelærerinde i Vornæs. Hun kom fra Vejleegnen og medbragte orglet. Det var sådan dengang, at for at kunne bestride sangundervisningen i forskolen krævedes det, at man kunne bestå sangprøven på seminariet og kunne synge rent. Da Ingrid Møller ikke kunne det, forlangtes det, at hun kunne betjene et musikinstrument. Derfor lærte hun at spille på orgel.

At det har sin rigtighed med hensyn til hendes sangstemme kan læses i Thyra Niensens erindringsbog.

Citat: »Frk Møller læste eventyr for os, legede sanglege med os og sang sammen med os. Det sidste var ikke så godt, da hun sang falsk. Desværre lærte jeg også at synge på den måde.« Citat slut.

Orglet er et såkaldt »Harmonium«. Det er bygget i Vejle hos Anton Berntsen, forfatter og i perioden 1901-38 harmoniumfabrikant.

Jeg er sikker på, at der er mange nulevende, som kan mindes deres første skoleår i Vornæs, hvor der blev spillet på orglet af frk. Møller eller måske senere af hendes efterfølgere. Da

Vornæs Forskole

frk. Møller blev pensioneret i 1953 efter 44 år i Vornæs, flyttede hun tilbage til sin hjemegn, men efterlod sit orgel, hvilket jeg er hende meget taknemlig for, da jeg har haft både gavn og megen glæde af det. Først i de syv år jeg underviste i forskolen, men ikke mindst som pensionist med mere tid til at spille.

Da inventaret fra forskolen i 1967 blev flyttet til Lundby skole, var der ingen interesse for at få orglet med, da der blev spillet på klaver, så jeg blev den heldige ejer.

Men for at få glæde af orglet krævede det dog en større rengøring både indvendig og udvendig af så mange års skolestøv og moppeolie, samt istandsættelse her og der. Men, som det ses på billedet, fremstår det nu som et smukt gammelt instrument og spiller tillige

Orglet.

rent og med en god klang. De små vingelysestager mangler desværre.

Til orglet hører en orgelstol, en drejestol. Også den krævede en grundig istandsættelse med maling og ikke mindst nyt korsstingsbroderet sæde. Under det gamle betræk viste sig yderligere et gammelt læderbetræk polstret med tang. Men som begge dele fungerer og ser ud nu, tror jeg, de kan holde i rigtig mange år endnu.

Skulle det vise sig senere, at ingen af mine nærmeste er interesseret i at eje orglet og stolen efter mig, da er det min hensigt, at det skal tilfalde Tåsinge Museum som et minde om en svunden tid.

Pensioneret lærer Else Solvejg Pedersen, f. 1936 i Hinge ved Kjellerup i Jylland. Bosat ved Vornæs Skov. Uddannet på Th. Langes Seminarium i Silkeborg 1960. Ansat ved Vornæs Forskole 1960-67, derefter Lundby Skole indtil 1996.

Else Solvejg Pedersen ved orglet.